

якою він працює; досконало проаналізувати свого персонажа, а для цього скласти його роман життя, детально і прискіпливо звертаючи увагу на систему почуттів, страхів, неприємних подій, віри, вчинків персонажу від періоду народження до його смерті; знати лінію поведінки персонажу протягом всієї п'єси, тобто скласти його внутрішній монолог; дані про персонажа, його душу вкладаємо у свідомість, у нервову систему і в тіло як актора, саме таким чином буде виникати конфлікт між внутрішнім «Я» персонажу і внутрішнім «Я» актора. Від внутрішнього конфлікту виникає свідоме відчуття відторгнення персонажу в системі свого існування та буття, що є головною характерною ознакою у драматургії театру абсурду. Хочу навести для прикладу драматургічний твір Ж. П. Сартра «За закритими дверима», героїня твору «Естель». Послідовні етапи роботи актора над роллю.

1. Ознайомитись з біографією Жан Поль Сартра, проаналізувати, як і які події його життя значно вплинули на розвиток його драматургії та світогляду.
2. Прочитати та проаналізувати п'єсу «За закритими дверима». Виділити подієвий аналіз п'єси, проаналізувати поведінку героїв, скласти внутрішній монолог (сховані думки) героїні Естель.
3. Скласти роман життя героїні Естель. Пройти життєвий шлях персонажу. «Вселити» душу, характер і думки героїні Естель у свою свідомість як актора. Працюють закони перевтілення. «Душа — героїні, а тіло — актора».

Пройшовши ці етапи, виникає конфлікт роздвоєння. Внутрішнє «Я» актора і внутрішнє «Я» персонажа. Такий конфлікт провокує свідоме відчуття відторгнення персонажу в системі свого існування (екзистенції). Вищезгадані етапи є головними правилами, яких слід дотримуватись при створенні образу в драматургії театру абсурду.

Н. Гончаренко

ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ОБРАЗІВ У КІНЕМАТОГРАФІ. ДОСЛІДНИЦЬКИЙ АНАЛІЗ ЦЬОГО ЯВИЩА

N. Honcharenko

REFLECTION OF LITERARY IMAGES IN CINEMATOGRAPHY. RESEARCH ANALYSIS OF THIS PHENOMENON

Бурхливий розвиток науки й техніки у ХХ ст. сприяв появі нових видів мистецтва: кіно, радіомовлення, телебачення, комп'ютерної графіки тощо. З'явившись у ХІХ столітті, кінематограф набув популярності у ХХ ст., пройшовши кілька етапів становлення від німого чорно-білого кіно — до сучасних кольорових фільмів.

Наразі одним з найпоширеніших видів кінематографа є екранізація — «створення фільму за мотивами якогось твору театрального мистецтва або літератури, які не призначені спеціально для кінематографа, як і сам цей фільм».

Головна відмінність кінематографа від літератури полягає в тому, що літературні твори є в письмовій формі, водночас опис сюжету у фільмах ґрунтується на звуку у вигляді музики тощо.

У фільмах можна виокремити такі елементи: діалоги між персонажами, їх міміка, жести й рухи, можливий голос за кадром, музичний супровід, освітлення,

вибір кольорів, крупний план, загальний або далекий план, ракурс, тембр і інтонація голосу, спецефекти тощо.

Образи, створені в літературі й кінематографі, теж різні: умоглядні та наочно-вербальні відповідно.

Під образом розуміють, по-перше, візуальне уявлення когось або чогось, яке виникає в чийсь уяві, що стоїть перед внутрішнім поглядом кого-небудь.

По-друге, образ створюється письменником, художником, сценаристом тощо.

Глядач має деякі переваги перед читачем, оскільки в більшості випадків йому не потрібно використовувати свою фантазію, адже в кінематографі створюють видимі образи, але, тим не менш, йому все одно необхідно інтерпретувати ці образи.

Передача словесного тексту на екран. Текст буде раціонально поділений на частини для визначення елементів, необхідних для відображення образів, розповіді і стилю, закладених у книзі.

Кінорежисер може вирішити передати діалоги персонажів максимально точно, як це відбувається, наприклад, у фільмі А. Корно «Страх і тремтіння» (“Stureur et tremblements”, 2003), знятому за однойменним романом А.Нотомба.

Під час читання книги у людини виникає своє індивідуальне розуміння сюжету, авторські ідеї, образи персонажів, відмінні від уявлень інших людей закріплюються в свідомості.

Тому в екранізаціях, що відображають певне бачення режисера-інтерпретатора, люди, які високо цінують першоджерело, найчастіше розчаровуються.

Існує кілька видів екранізацій:

1. Пряма екранізація, або буквальне аранжування. У таких екранізаціях збереглися імена героїв і назви предметів, а також місця подій. Режисер з повагою ставиться до першоджерела, намагається максимально точно й повно передати сюжет художнього твору, втілити образи героїв, задумані автором.

Прикладом можуть служити численні екранізації нинішніх і зарубіжних класиків таких великих письменників, як В. Шекспір, О. Уайльд, В. С. Моем, Е. Хемінгуей, В. Гюго, А. Дюма, Ж. Верн і багато інших.

2. Екранізація за мотивами художнього твору. Таких екранізацій більшість. Вони зберігають схожість з оригіналом і основною сюжетною лінією, але багато деталей опускаються або змінюються, вноситься щось нове.

Виникнення кінематографа як мистецтва породило необхідність створення сценарію того, що знімав би режисер. Дуже багато кінематографістів зверталися до літературних творів та відіграних за їх мотивами вистав як до готового сценарію.

Неминучою перед режисером постала проблема адаптації їх до кінорозповіді. Те, що може займати один рядок у книзі, в кіно та на підмостках театру можна показувати кілька хвилин, і навпаки.

Завжди є люди, яким книга або вистава подобаються більше, ніж фільм, і, навпаки, ті, хто знайшов фільм цікавішим.

У своїй же праці ми досліджуємо екранізації літературних творів нашого співвітчизника Івана Котляревського, як вони позначилися на свідомості людей, і розглядаємо, чи дійсно, фактор бачення картинки настільки важливий для усвідомлення та засвоєння поданої інформації глядачем. Твори «Москаль-чарівник» та «Наталка Полтавка» мають настільки актуальні проблеми сьогодення, що їх просто необхідно показувати й обговорювати.